

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
РОЗВИТОК ТА РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ПРАЦІ

підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 073 Менеджмент
освітньо-професійної програми Менеджмент

Силабус освітнього компонента «РОЗВИТОК ТА РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ПРАЦІ» підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073 Менеджмент, за освітньо-професійною програмою Менеджмент

Розробник: Ірина Цимбалюк, професор кафедри менеджменту, доктор економічних наук, професор

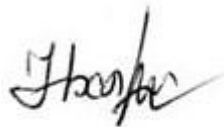
Силабус погоджено
Гарант ОПП Менеджмент

Ірина ВОЛИНЕЦЬ

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри менеджменту
протокол № 2 від 04 вересня 2024 р.

Завідувач кафедри

Наталія ХОМІЮК

І. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування, 073 Менеджмент, Менеджмент, перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 2
		Семестр 3
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Самостійна робота 110 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання	Українська	
Сторінка курсу в Tims	https://teams.microsoft.com/l/channel/19%3AZUiDNeoGbq7c3enWX-KkohxUAsWyxir19n9oDCRgxeM1%40thread.tacv2/?groupId=62d4e838-4fa1-4d58-a02e-cee1999c8e3e	

ІІ. Інформація про викладача

Цимбалюк Ірина Олександрівна

Науковий ступінь – доктор економічних наук

Вчене звання – професор

Посада – професор кафедри менеджменту

Контактна інформація викладача:

Телефон +38(050)8360062

Електронна пошта: Tymbaliuk.Iren@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 28, корпус G ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

ІІІ. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Розвиток та регулювання ринку праці» належить до вибірових освітніх компонентів, спрямований на формування навичок аналізу функціонування ринку праці, його регулювання та впливу державних і приватних інститутів на зайнятість населення; розвиток практичних умінь прийняття управлінських рішень в умовах змін на ринку праці, з урахуванням економічних і соціальних чинників. Здобувачі освіти набувають компетенцій щодо аналізу сучасних тенденцій зайнятості, регулювання умов праці, впровадження політики зайнятості та її впливу на розвиток компаній і економіку в цілому.

2. Пререквізити і постреквізити освітнього компонента

Пререквізити: освітні компоненти: «Вступ до фаху», «Основи наукових досліджень та академічної доброчесності», «Групова динаміка та комунікації (тренінг)», навчальна практика.

Постреквізити: освітні компоненти: «Соціальний менеджмент», «Менеджмент персоналу», «Мотивація персоналу», «Планування діяльності організації».

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета вивчення освітнього компонента – формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у сфері розвитку та регулювання ринку праці; розуміння концептуальних основ регулювання зайнятості та функціонування ринку праці в умовах глобальних змін; набуття умінь аналізу ринку праці, оцінки його ефективності та впливу державної політики на ринок праці.

Основними завданнями освітнього компонента є формування комплексного бачення щодо:

- сутності основних понять і категорій ринку праці та його регулювання;
- принципів функціонування ринку праці та його учасників;
- інструментів державного регулювання ринку праці та їх впливу на зайнятість і умови праці;
- аналізу сучасних тенденцій на ринку праці та оцінки їх впливу на бізнес і економіку;
- розробки ефективних управлінських рішень щодо зайнятості та підвищення ефективності використання трудових ресурсів;
- оцінки соціально-економічних наслідків регулювання ринку праці;
- інтеграції інструментів регулювання ринку праці у стратегії розвитку організацій;
- розробки та впровадження політик зайнятості на основі аналізу внутрішнього і зовнішнього середовища компанії;
- етики та відповідальності в регулюванні трудових відносин і зайнятості;
- практичного застосування інструментів державного та корпоративного регулювання ринку праці в умовах динамічного зовнішнього середовища.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини й громадянина в Україні.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні компетентності:

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість, мотивувати персонал організації.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній

діяльності.

СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

Освоєння освітнього компонента «Розвиток та регулювання ринку праці» сприятиме освоєнню таких soft skills як: комунікація та переговори, критичне мислення, командна робота, емоційний інтелект, лідерські якості, адаптивність, побудова мережі контактів (нетворкінг), управління часом, інноваційність, системне та логічне мислення, опрацювання інформації, міжособистісна взаємодія, презентаційні навички.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бал
Тема 1. Теоретичні основи ринку праці та їх значення для менеджменту	30	2	4	22	2	БО, ДС, РЗ, Т / 20
Тема 2. Державне регулювання ринку праці та його вплив на управлінські рішення	30	2	4	22	2	БО, ДС, РЗ, Т / 20
Тема 3. Вплив глобалізації та міграційних процесів на ринок праці	30	2	4	22	2	БО (2), РЗ (2), Т (2), Е (2) / 20
Тема 4. Технологічні зміни та їх вплив на ринок праці і менеджмент	30	2	4	22	2	БО, ФО, РЗ, Т / 20
Тема 5. Управління трудовими ресурсами в умовах змінюваного ринку праці	30	2	4	22	2	БО, Т, Е, РЗ / 20
Всього годин / Балів	150	10	20	110	10	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ФО – фронтальне опитування, БО – бліц- опитування, Е – есе чи реферат, Т – тести, РЗ – розгляд ситуаційних та виконання практичних завдань.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Розвиток та регулювання ринку праці» передбачає: підготовку до практичних занять відповідно до плану та графіку виконання завдань; оформлення результатів практичних завдань відповідно до плану самостійної роботи; підготовку до усіх видів контролю, зокрема написання поточних контрольних робіт та оцінювання

рівня та вчасності виконання завдань. Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані; не мають логічних і розрахункових помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента та містяться в електронному курсі у веб-середовищі системи управління навчанням Tims.

IV. Політика освітнього компонента

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття потрібно відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання в цей період може відбуватися в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацьовувати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю (максимум 15 балів) за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез із виступом на конференції – 5 балів, без виступу – 3 бали за умови, що тематика публікацій відповідає змісту тем освітнього компонента; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань

здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/ukitbu>).

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру за 100-бальною шкалою.

Перездача підсумкового контролю освітнього компонента проводиться у вигляді тестування. Тестові запитання складено відповідно до програми курсу. Вони містять 50 запитань з однією правильною відповіддю. Кожне запитання оцінюється в 2 бали. Максимальна оцінка – 100 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на залік

1. Поняття та структура ринку праці.
2. Основні функції ринку праці.
3. Теорія попиту і пропозиції на ринку праці.
4. Еластичність попиту та пропозиції на ринку праці.
5. Чинники, що впливають на попит і пропозицію праці.
6. Основні теорії зайнятості.
7. Теорія людського капіталу.
8. Плинність робочої сили: причини та наслідки.
9. Трудова міграція: причини та наслідки для ринку праці.
10. Професійна мобільність працівників.
11. Природне безробіття та його види.
12. Сегментація ринку праці.
13. Теорія внутрішнього і зовнішнього ринків праці.
14. Роль держави у формуванні ринку праці.
15. Механізми державного регулювання зайнятості.
16. Мінімальна заробітна плата як інструмент державного регулювання.
17. Соціальні виплати та підтримка на ринку праці.
18. Професійна підготовка та перепідготовка робочої сили.
19. Політика активної та пасивної зайнятості.
20. Програми стимулювання зайнятості.
21. Державні програми підтримки безробітних.
22. Роль служб зайнятості в регулюванні ринку праці.
23. Вплив глобалізації на ринок праці.
24. Вплив технологічних змін на ринок праці.
25. Цифровізація ринку праці та її наслідки.
26. Роботизація та автоматизація: виклики для ринку праці.
27. Гіг-економіка та її вплив на зайнятість.
28. Ринок праці в умовах пандемій і криз.
29. Вплив війни на ринок праці в Україні.
30. Структурні зрушення на ринку праці.
31. Гендерна нерівність на ринку праці.
32. Механізми боротьби з дискримінацією на ринку праці.

- 33.Профспілки та їх роль на ринку праці.
- 34.Колективні договори: принципи та значення.
- 35.Управління трудовими відносинами на підприємстві.
- 36.Охорона праці та безпека на робочому місці.
- 37.Соціальне партнерство на ринку праці.
- 38.Міжнародні трудові стандарти та їх вплив на регулювання ринку праці.
- 39.Роль Міжнародної організації праці (МОП) у регулюванні ринку праці.
- 40.Ринок праці ЄС: особливості регулювання.
- 41.Ринок праці в США: основні тенденції та регулювання.
- 42.Порівняльний аналіз ринків праці розвинених і країн, що розвиваються.
- 43.Дерегуляція ринку праці: переваги та ризики.
- 44.Підвищення гнучкості ринку праці та її вплив на зайнятість.
- 45.Вплив інноваційної діяльності на ринок праці.
- 46.Професійна орієнтація та її значення на ринку праці.
- 47.Ринок праці молоді: особливості та виклики.
- 48.Зайнятість людей з обмеженими можливостями.
- 49.Політика зайнятості ветеранів та військовослужбовців.
- 50.Вікова структура зайнятості: вплив демографічних змін.
- 51.Плинність кадрів та методи її зниження.
- 52.Тіньовий ринок праці: причини та наслідки.
- 53.Тendenції зайнятості в сфері послуг.
- 54.Взаємозв'язок ринку праці та соціальної політики.
- 55.Вплив іноземних інвестицій на ринок праці.
- 56.Ефективність політики зайнятості в Україні.
- 57.Перспективи розвитку ринку праці в Україні.
- 58.Економічні наслідки масового безробіття.
- 59.Інноваційні підходи до регулювання зайнятості.
- 60.Прогнозування розвитку ринку праці в умовах невизначеності.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді заліку здійснюється в порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60–100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені

програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

1–59 балів (незараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Балановська Т. І., Гоголя О. П., Кубіцький С. О., Михайліченко М. В., Троян А. В. Управління організацією : навч. посіб. Київ : ФОП Ямчинський О. В., 2021. 464 с.

2. Барський Ю. М., Цимбалюк І. О., Уніга О. В. Ринок праці деревообробної промисловості в Україні: виклики воєнного часу та шляхи подолання. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2023, № 4 (130). С. 94-100.

3. Буняк Н. М. Менеджмент : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі України, 2023. 140 с.

4. Буняк Н. М. Особливості адаптивного управління підприємством в умовах кризових явищ. *Проблеми системного підходу в економіці*. Вип.2 (28). 2022. С. 56-

1. URL: http://www.psae-jrnl.nau.in.ua/journal/2_88_2022_ukr/9.pdf

5. Буняк Н. М., Ващук Т. П. Особливості стратегічного управління закладами охорони здоров'я. *Бізнес-навігатор*. 2022. №2(69). С. 67-71. URL: http://business-navigator.ks.ua/journals/2022/69_2022/11.pdf

6. Друкер П. Виклики для менеджменту ХХІ століття. Київ : КМ-Букс. 2020. 240 с.

7. Менеджмент : навч. посіб. / [уклад.: Л. В. Шинкарук, Т. Л. Мостенська, Т. О. Власенко]. Київ : Кондор, 2021. 220 с.

8. Павліха Н., Цимбалюк І., Уніга О. Розвиток та регулювання ринку праці прикордонного регіону [Текст] : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 223 с. ISBN 978-966-940-195-3

9. Павліха Н. В., Цимбалюк І. О., Уніга О. В., Коцан Л. М., Савчук А. Ю. Економіка добробуту: регулювання доходів населення та розвиток ринку праці [Текст] : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 212 с. ISBN 978-966-940-435-0

10. Страпчук С. І., Миколенко О. П., Попова І. А., Пустова В. В. Менеджмент : навч. посіб. для здобув. вищ. освіти. Львів : Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 356 с.

11. Цимбалюк І. О. Економіка добробуту [Текст] : навчальний посібник / Ірина Олександрівна Цимбалюк, Наталія Володимирівна Павліха. – Луцьк : Вежа-Друк, 2023. – 304 с
https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/23343/1/econ_dobr.pdf

12. Цимбалюк І. О., Павліха Н. В. Аналіз структури доходів населення та ролі інклюзивного ринку праці у зменшенні соціальної уразливості. *Вісник*

Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. 2023. Кременчук: КрНУ, 2023. Вип. 4(141). С. 33-41. DOI <https://doi.org/10.32782/1995-0519.2023.4.4> URL: http://visnikkrnu.kdu.edu.ua/visnik.php?id_nom=62

13. Цимбалюк І. О., Уніга О. В. Сучасні тенденції розвитку ринків праці України та країн Євросоюзу. *Інновації в управлінні соціально-економічним розвитком*: матеріали І Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., присвяченої 95-річчю Харк. нац. ун-ту міськ. госп.ім. О. М. Бекетова (м. Харків, 5 берез. 2018 р.). Харків, 2018 р. С. 477–480.

14. Цимбалюк І. О., Уніга О. В. Підвищення ефективності розвитку ринку праці прикордонного регіону. *Стратегії та інновації: актуальні управлінські практики*: матеріали ІІІ Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кривий Ріг, 28 квіт. 2018 р.). Кривий Ріг: Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського, 2018. 587 с. С. 435–437.

15. Цимбалюк І. О. Розвиток регіональних ринків праці України в умовах євроінтеграційних перспектив. *Сучасні тренди міжнародних економічних відносин & Управління проектами Європейського Союзу*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 20–22 верес. 2018 р.) / за ред. Н.В. Павліхи. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 267 с. С. 216–219.

16. Цимбалюк І. О., Уніга О.В. Методичні підходи до оцінювання розвитку ринку праці прикордонного регіону. *Причорноморські економічні студії: наук.журн.* Одеса, 2017 Вип. 18. С. 235–240. http://bses.in.ua/journals/2017/18_2017/50.pdf

17. Цимбалюк І.О., Павліха Н.В., Цимбалюк С.М. Динаміка ринку праці в Україні під час війни: аналіз міграційних тенденцій та показників безробіття. *Інноваційна економіка*. 2023. №2(94). С. 101-109.

18. Цимбалюк І.О, Хомюк Н. Л, Зелінська О.З. Міграція робочої сили в Україні: виклики для управління та мотивації персоналу під час війни. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2783> DOI: 10.32782/2524-0072/2023-54-66

19. Tsymbaliuk Iryna, The Impact Of War On The Labor Market In Ukraine Трансформація моделі соціально-економічного розвитку в умовах відновлення України та інтеграції з ЄС : збірник тез доповідей ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції (Луцьк, 15 травня 2023 р.). / За заг. ред. Павліхи Н. В. – Луцьк : Вежа-Друк, 2023. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Об'єм даних 4,73 Мб. С. 119-124.

Інтернет-ресурси

1. Інформаційні ресурси у цифровому репозитарії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL : <https://evnuir.vnu.edu.ua>

2. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

3. Державна служба зайнятості України URL : <https://dcz.gov.ua/>